



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 март 2015 г.
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
Относно:	Европейски семестър 2015 г. — Обобщаващ доклад за приноса на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите обобщаващият доклад, изготвен от председателството, в който са отразени обсъжданията и основните политически послания на отделните състави на Съвета във връзка с европейския семестър 2015 г.

ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО

Въведение

В настоящия доклад са обобщени резултатите от обсъжданията и заключенията на Съвета относно изготвения от Комисията годишен обзор на растежа за 2015 г. Докладът се основава още на докладите за отделните страни, представени от Комисията на 26 февруари 2015 г., по отношение на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки на национално равнище.

В първия годишен обзор на растежа, представен от Комисията на Юнкер на 28 ноември 2014 г., е очертана нова програма за работни места и растеж, която се основава на три взаимно подсилващи се стълба: инвестиции, структурни реформи и фискална отговорност. Съветът приветства представения от Комисията годишен обзор на растежа за 2015 г. и като цяло споделя направените в анализа констатации относно икономическата ситуация и предизвикателствата пред политиките на ЕС.

Годишният обзор на растежа е тясно свързан с основни политически инициативи като Плана за инвестиции за Европа, енергийния съюз и бъдещите стратегии за цифровия единен пазар и за вътрешния пазар на стоки и услуги. Освен това беше подчертана връзката с ориентирана към бъдещето транспортна политика чрез развитието на устойчива инфраструктура и добре функциониращ единен пазар. Поради това по време на дебатите бяха засегнати тези по-широки политически процеси, което позволи на различните състави на Съвета да представят своите виждания и бележки.

Съветът продължава работата по изпълнението на Плана за инвестиции за Европа с голямо усърдие. На 10 март 2015 г. Съветът по икономически и финансови въпроси прие общ подход по предложението за Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), с което се цели мобилизирането на най-малко 315 милиарда евро за период от три години за допълнителни публични и частни инвестиции. Обсъжданията в различните състави на Съвета подчертават потенциала на ЕФСИ и потвърждават необходимостта успоредно с това да бъдат продължени и другите насоки на инвестиционния план. По-конкретно, необходимо е още повече да се подобрят инвестиционният климат и бизнес средата като цяло чрез намаляване на регулаторната тежест, като в същото време се осигури достатъчна регулаторна сигурност. Трябва да се осигури взаимодействие между ЕФСИ, други програми на ЕС като „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа, структурните фондове и националното финансиране. Необходими са целенасочени действия за улесняване на достъпа на МСП до финансиране, включително рисково инвестиране, и за подпомагане на европейските стартиращи предприятия в критичната фаза на растеж.

Що се отнася до структурните реформи, въпреки постигнатия напредък е необходимо да се ускори темпът на реформите. Според Комисията, като цяло изпълнението на почти половината от специфичните за всяка държава препоръки, приети от Съвета през юли 2014 г., е било ограничено или е липсвало. Положението е малко по-добро в еврозоната, където 60 % от препоръките са изпълнени поне отчасти. Независимо от това е ясно, че трябва да се работи повече в няколко насоки, по-специално в страните, подложени на по-малък пазарен натиск. Реформите на пазара на продукти и услуги и модернизирването на публичната администрация представляват основни области, пораждащи безпокойство. Трайно високите равнища на безработицата, особено дългосрочната и младежката безработица, идват отново да покажат, че са необходими повече усилия по отношение на пазарите на труда. Това се отнася по-специално за механизмите за определяне на заплатите, постигането на съответствие между образованието и потребностите на пазара на труда, капацитета на обществените служби по заетостта и сегментацията на пазара на труда.

От съществено значение са по-нататъшната модернизация на пенсионните системи и подобряването на ефективността на здравеопазването и дългосрочните грижи, също и в контекста на фискалната консолидация.

Накрая, Европа като цяло следва да работи в посока на благоприятстваща растежа фискална отговорност. Всяка държава членка следва да осъществява подходящи действия, които отразяват наличните ѝ възможности за предприемане на фискални мерки. Необходим е по-нататъшен напредък по отношение на координацията на фискалните политики в еврозоната. Като цяло трябва да се обърне повече внимание на ефективността, качеството и пригодността на публичните финанси за стимулиране на растежа. Изцяло трябва да бъдат изпълнени препоръките по отношение на намаляването на данъчната тежест върху труда и запазването на разходите за области, благоприятстващи растежа, каквито са научните изследвания и инвестициите.

По време на обсъжданията на годишния обзор на растежа в Съвета беше изтъкнат потенциалът на цифровата икономика за програмата на ЕС за растеж и работни места. Европа се нуждае от цифрова трансформация, за да се наложи отново като водещ фактор в световната цифрова икономика. Цифровизацията следва да обхване всички области на политиката — от индустриалните политики до политиките в областта на околната среда. Разгръщането на високоскоростни широколентови мрежи, справянето с недостига на цифрови умения, изграждането на доверие у потребителите и повишаването на киберсигурността са сред основните предпоставки за цифрова икономика и изискват решителни действия на европейско и национално равнище. Необходимо е спешно да се създаде цифров единен пазар, който да премахне ограниченията пред трансграничната електронна търговия и допълнително да я стимулира. Остава необходимостта от подкрепа за научни изследвания и инвестиции в областта на цифровите технологии, компютърните услуги „в облак“ и използването на големите информационни масиви. Европа трябва да подкрепя стартиращите предприятия в цифровата област, но също и да съдейства за цифровизацията на дружествата си в по-широк план. Съветът очаква от Комисията да представи всеобхватна и амбициозна стратегия за цифровия единен пазар.

Европейският семестър 2015 г. ще бъде първият, в който ще се използва рационализиращият модел, предложен в годишния обзор на растежа за 2015 г. По време на дебатите в Съвета беше изразено одобрение за това оптимизиране. Чрез индивидуален анализ за всяка държава членка, представен много по-рано, отколкото преди (на 26 февруари), следва да се засили ангажираността на страната и да се улеснят партньорските проверки. Анализът следва да улесни разглеждането на специфичните за всяка държава препоръки в рамките на Съвета и да позволи по-засилено участие на заинтересованите страни на национално равнище.

На европейско равнище председателството провежда обмен на мнения с Европейския парламент относно европейския семестър. На 11 март 2015 г. Парламентът прие три резолюции в тази област: „Европейски семестър за координация на икономическите политики: годишен обзор на растежа за 2015 г.“, „Европейски семестър за координация на икономическите политики: заетост и социални аспекти в рамките на годишния обзор на растежа за 2015 г.“ и „Управление на единния пазар в рамките на европейския семестър 2015 г.“. Междупарламентарният диалог относно европейския семестър, организиран от Европейския парламент на 3 и 4 февруари 2015 г., също допринесе за обсъждането (вж. док. 6195/15).

Икономически и финансови въпроси

Съветът по икономически и финансови въпроси обсъди годишния обзор на растежа на заседанието си от 9 декември 2014 г. На заседанието предвидените по отношение на европейския семестър промени бяха разгледани и в контекста на обмена на мнения относно стратегията „Европа 2020“ и прилагането ѝ посредством европейския семестър въз основа на съвместно становище на Икономическия и финансов комитет и Комитета за икономическа политика (док. 16228/14). Впоследствие, на заседанието си от 17 февруари 2015 г. Съветът по икономически и финансови въпроси прие заключения на Съвета относно годишния обзор на растежа и доклада за механизма за предупреждение (док. 5957/1/15 REV 1). На 10 март 2015 г. Комисията представи на Съвета по икономически и финансови въпроси интегрираните анализи по държави.

Съветът по икономически и финансови въпроси изрази съгласие с очертаните от Комисията в годишния обзор на растежа широки приоритетни области на политиките, върху които следва да се съсредоточат усилията на национално равнище и на равнище ЕС през 2015 г., и по-специално стимулирането на инвестициите, подновяването на ангажимента за провеждане на структурни реформи и поемането на фискална отговорност.

Освен това Съветът по икономически и финансови въпроси приветства предложенията на Комисията за рационализиране и укрепване на европейския семестър.

По отношение на инвестициите в заключенията се отчита, че те трябва спешно да се стимулират, за да се засили икономическото възстановяване на ЕС и неговият потенциал за растеж, и се приветства Планът за инвестиции за Европа, представен заедно с годишния обзор на растежа. Съветът по икономически и финансови въпроси подчертава, че инициативите, предприети в рамките на Плана за инвестиции, следва да бъдат допълнени от мерки за подобряване на бизнес средата и привлекателността на инвестирането.

На 10 март 2015 г. Съветът по икономически и финансови въпроси прие общ подход по предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за стратегически инвестиции и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 (док. 6831/15), с което се цели мобилизирането на най-малко 315 милиарда евро за период от три години за допълнителни публични и частни инвестиции. Бързото постигане на споразумение по въпросния общ подход показва силната политическа подкрепа за тази инициатива сред държавите членки, както и ясно разбиране за необходимостта спешно да се осигурят нови инвестиции за Европа. С оглед извличането на максимални ползи от ЕФСИ, общият подход настоява за прозрачна, деполитизирана структура на управление и установява ясни критерии за подбор на проектите. Тези критерии са свързани със съгласуваността с политиките на Съюза, жизнеспособността, допълващия характер и участието на частни инвеститори. В общия подход на Съвета се предвижда и централна роля за националните насърчителни банки и инвестиционните платформи, които ще служат като катализатор за инвестиционни проекти. ЕИБ ще играе важна роля и ще гарантира, че новият консултантски център предоставя ефективна техническа помощ за разработването на проекти в целия Съюз.

Относно провеждането на структурните реформи, в заключенията се отчита, че амбициозното провеждане на структурни реформи на пазарите на продукти и услуги и на пазарите на труда е от основно значение за повишаването на производителността, възвръщането на конкурентоспособността и подобряването на бизнес средата, като по този начин се насърчават също частните производствени инвестиции, заетостта и потенциалът за растеж. В заключенията се отчита, че единният европейски пазар остава най-мощният двигател на растежа на равнище ЕС и че изграждането на единния пазар както за стоки, така и за услуги е приоритет. Съветът по икономически и финансови въпроси отчете усилията, полагани от държавите членки в провеждането на структурни реформи, и същевременно подчерта необходимостта от допълнителни усилия за реформа във всички държави членки, съизмерими с продължаващата липса на гъвкавост и степента на уязвимост.

По отношение на фискалната отговорност Съветът приветства значителния напредък, постигнат във фискалната консолидация, и отчете, че същевременно публичният дълг в повечето държави членки остава висок и че все още е необходимо нивата на дълга да започнат да намаляват. В заключенията се изтъква, че е от решаващо значение всички държави членки да запазят курса на договорената стратегия за благоприятстваща растежа диференцирана фискална консолидация, така че да се осигури устойчивост на публичните финанси. Изтъква се, че всички държави членки трябва да изпълняват фискалните си политики в съответствие със задълженията си в рамките на Пакта за стабилност и растеж, за да дадат възможност на автоматичните стабилизатори да действат за постигане на договорените структурни корекции, като същевременно осигуряват дългосрочна устойчивост на публичните финанси.

Накрая, Съветът по икономически и финансови въпроси приветства предложенията на Комисията за промени за рационализиране и укрепване на европейския семестър. В заключенията се отчита, че публикуването на единна всеобхватна икономическа оценка за всяка държава членка на по-ранен етап дава възможност за по-голяма прозрачност и обратна информация относно анализа на Комисията, както и повече време за разглеждането и и обсъждането на насоките на ЕС, което следва допълнително да засили ангажираността и процеса за многостранен надзор. В тях се подчертава значението на наблюдението на резултатите и изпълнението на политиката, включително изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки, през цялата година.

Заетост и социални въпроси и здравеопазване

В рамките на европейския семестър 2015 г. Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO) проведе обстойни ориентационни дебати (на заседанията от 11 декември 2014 г. и 9 март 2015 г.) по приоритетите за действие в областта на политиката за заетостта и социалната политика. В този контекст и като взе предвид годишния обзор на растежа (док. 7007/15), Съветът EPSCO прие Съвместния доклад за заетостта за 2015 г. (док. 7006/15) и заключения на Съвета, които предоставят политически насоки за политиката за заетостта и социалната политика за 2015 г. Съветът одобри и основните послания в доклада на Комитета за социална закрила относно положението в социалната област в ЕС (док. 6194/15).

Въпреки плахата положителна промяна в икономическите параметри на повечето държави членки високите нива на безработица остават основно предизвикателство за ЕС. Интегрираният подход, който взема под внимание въпросите за заетостта и социалната проблематика и е съгласуван с тях, е предпоставка за успешното справяне с безработицата.

Като цяло министрите приеха положително основаващия се на три стълба подход на годишния обзор на растежа за преодоляване на настоящите проблеми. Някои делегации изтъкнаха, че е необходимо да се постави допълнителен акцент върху социалните аспекти на този подход.

За да се справят с неотложните предизвикателства, пазарите на труда трябва да станат по-приобщаващи и да заработят по-добре. Специално бе наблегнато на приобщаването на уязвимите групи, при които е необходима целева помощ. Повече внимание трябва да се обърне на ролята на жените на пазара на труда и в обществото като цяло. За постигането на равенство между половете е необходимо да се преодолее разликата в заплащането, а потребностите на жените да се отчитат в по-голяма степен.

Дългосрочната безработица се превърна във въпрос от решаващо значение, който изисква спешно внимание и конкретни мерки. Младежката безработица продължава да бъде водещ политически приоритет. Разгръщането на програмите за гаранция за младежта скоро ще получи подкрепа чрез новото предложение за увеличаване на предварителното финансиране на инициативата за младежка заетост. Удължаването на трудовия живот е свързано с допълнителни предизвикателства за по-възрастните работници, за които трябва да се предвиди специален режим в допълнение към насърчаването на участие в програми за учене през целия живот.

В контекста на европейския семестър взаимното обучение и взаимното наблюдение се оказаха като много ценни инструменти и следва да се използват и занапред. Наред с другото те дават на държавите членки възможност да се учат една от друга и така способстват за подобряването на политиките.

Цифровата икономика и новите технологии предлагат нови възможности, които трябва да се използват. Инвестирането в хора и умения трябва да е целенасочено, за да подготви работниците за една по-динамична икономическа среда. Необходимо е постоянно адаптиране на уменията към променящите се икономически условия и условия за заетост. Несигурните форми на работа трябва да бъдат заменени от качествени работни места. Необходимо е да се подобри ефективността и ефикасността на системите за социална закрила.

Министрите приветстваха промените в европейския семестър, и по-специално срока за публикуване на докладите по държави, който вече дава възможност за по-добър диалог, обсъждания и консултации със заинтересованите страни на национално равнище. Беше подчертана ролята на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила в рамките на европейския семестър, както и техният принос. Освен това бяха изтъкнати ролята и значението на социалните партньори, особено що се отнася до участието им в европейския семестър и взаимното обучение. В по-общ план, приносът им е решаващ по отношение на фактори, важни за постигането на по-приобщаващи и работещи пазари на труда и на целите на социалната политика. Бяха посочени още социалните ползи и ползите за заетостта, които може да донесе новият План за инвестиции.

Конкурентоспособност

В рамките на европейския семестър и въз основа на годишния обзор на растежа за 2015 г. Съветът по конкурентоспособност проведе ориентационни дебати: по въпросите на конкурентоспособността на промишлеността и вътрешния пазар на 2 март и относно научните изследвания на 3 март 2015 г. По време на дебатите министрите разгледаха още Плана за инвестиции за Европа и по-специално въпроса как да се подобри инвестиционната среда в Европа.

Вътрешен пазар

Министрите признаха спешната нужда от по-нататъшно укрепване, задълбочаване и, в крайна сметка, пълно изграждане на единния пазар. Министрите подчертаха необходимостта от продължаване на работата по хоризонтални мерки на политиката и същевременно подкрепиха прагматичен секторно ориентиран подход, чрез който да се постигне по-бърз напредък в интеграцията на единния пазар. Като сектори с най-голям потенциал за растеж министрите откриха цифровата икономика, енергетиката, транспорта, телекомуникациите и услугите (в това число търговията на дребно, бизнес услугите, строителството).

Националните реформи продължават да заемат челно място в националните политически програми и министрите посочиха също примери или предприети реформи, насочени по-специално към премахване на съществуващите пречки и подобряване на стопанската и инвестиционната среда. В този контекст министрите подчертаха, че е от решаващо значение да се подобри достъпът на бизнеса, по-специално на МСП, до обществени поръчки и да се улесни свободното движение на хора чрез бързо прилагане на Директивата относно признаването на професионалните квалификации.

Министрите подчертаха значението на ефективното управление на единния пазар, в т.ч. като изтъкнаха значението на въвеждането и прилагането на съществуващите правила по най-добрия възможен начин. Те изтъкнаха необходимостта от подобряване и опростяване на законодателството в полза на предприятията и потребителите, при постоянно съобразяване с принципите за по-добро законотворчество, и по-специално Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка. Необходимостта от пълно зачитане на прозрачността, субсидиарността и пропорционалността, намаляване на административната тежест и подготвяне на всички инициативи чрез добре обосновани оценки на въздействието също беше подчертана от министрите.

Беше изрично подчертано, че набелязването на пречки и препятствия пред трансграничната търговия е важно и с оглед на укрепването на конкурентоспособността на ЕС в международен план. Много от министрите изтъкнаха, че е необходимо да се разгърне пълният потенциал на сектора на услугите чрез пълно прилагане на директивата за услугите и преразглеждане на правилата за нотифициране, както и да се използват по-добре инструментите на единния пазар, включително като се дава преимущество на балансираното съчетаване на взаимното признаване и хармонизацията. Всички министри посочиха, че очакват пакета за цифровия единен пазар, планиран за май 2015 г., и „Стратегията за вътрешния пазар на стоки и услуги“, която се очаква през есента на 2015 г., и настойчиво приканиха Комисията да работи амбициозно по тези предстоящи инициативи.

Промисленост

Аспектите, свързани с промишлената политика, бяха обсъдени в контекста на предстоящата стратегия за цифровия единен пазар. Споделяната от държавите членки загриженост е свързана с цялостното включване на елементите на промишлената политика в стратегията. Цифровизираният ЕС е предпоставка за конкурентоспособен ЕС, който трябва да се базира на новаторски дружества — както малки, така и големи, които са в състояние да използват възможностите на цифровизацията за създаване на работни места и растеж. Не трябва да се забравят микропредприятията, и особено иновативните стартиращи предприятия.

Министрите набелязаха действията и мерките с най-добър потенциал за постигането на тази цел. Няколко министри подчертаха необходимостта в целия ЕС да се улесни достъпът до финансиране, включително рисково инвестиране, по-специално в полза на МСП, както и необходимостта от промяна на културата на избягване на риска в този контекст. Необходим е рисков капитал не само за развитите дружества, но и стартово и предстартово финансиране за МСП, както и задоволяване на нуждата от увеличаване на мащаба. Важно е също да се премахне регулаторната тежест, както в самите държави членки, така и между тях. Това би довело до създаването на истински единен пазар за дружествата за цифрови услуги, което ще даде по-специално на малките стартиращи предприятия възможност за по-бърз растеж и ще подпомогне ЕС да устоява на световната конкуренция. В този контекст бе отбелязана и необходимостта в целия ЕС да се прилага принципът на „обслужване на едно гише за МСП“.

Необходимостта от общоевропейска оперативна съвместимост между системи и продукти чрез определяне на общоевропейски стандарти беше подчертана от много министри като част от премахването на всички пречки пред трансграничната електронна търговия. Оперативно съвместимите рамки могат също да бъдат от полза, както се вижда от примера с единния електронен подпис, електронното етикетироване и др. Сред другите посочени пречки и за производителите, и за потребителите е защитата на данните, където националните правила и уредби трябва да настигнат стандартите в световната цифрова търговия и същевременно да предоставят съгласувана и стабилна рамка за потоците от данни и да гарантират подходящо прилагане на правилата на ЕС за защита на данните.

Някои министри подчертаха необходимостта от инвестиции (наред с другото от съществуващите европейски фондове), за да се подпомогнат предприятията в процеса на цифровизация. Няколко държави членки смятат, че Планът за инвестиции за Европа може да играе роля в този контекст.

Като цяло, министрите изтъкнаха основните предпоставки, които са необходими, за да може европейската промишленост да използва пълния потенциал на цифровизацията и цифровата икономика за целите на промишлената конкурентоспособност. Сред тях са нуждата от разгръщане на високоскоростен и широколентов интернет в цяла Европа, преодоляването на недостига на цифрови умения на всички равнища в образованието и йерархията (граждани, работници и ръководители), както и изграждането на доверие и увереност у потребителите и дружествата по отношение на киберсигурността, особено във връзка със собствеността върху промишлените данни, тяхното използване и наличност.

Като цяло министрите се съгласиха с анализа в годишния обзор на растежа, че е необходимо финансирането за научни изследвания и иновации да се изведе като приоритет, инвестирането да се прави по интелигентен и ефикасен начин с оглед създаването на необходимия ливъридж с частните инвестиции, а рамковите условия да се подобрят с цел инвестициите да се превърнат в материални активи. Освен това те подчертаха, че трябва да се предвиди подходящо законодателство, включително благоприятстваща растежа уредба за държавната помощ, да се премахнат бюрокрацията и административните пречки и да се осигурят нужните умения и образование. Нужни са дългосрочна визия и стратегия за инвестициите както в държавите членки, така и на равнище ЕС.

Няколко министри подчертаха колко е важно да се укрепи ефикасността на научноизследователските програми посредством извеждане на приоритети и интелигентна специализация въз основа на оценка. Мнозина гледат на премахването на пречките пред мобилността на научните изследователи и използването на данъчни стимули като на необходими структурни реформи.

Колкото до създаването на благоприятна среда за публичните и частните инвестиции, стратегическите публични инвестиции в научни изследвания и иновации ще послужат като лост за частни инвестиции. Няколко министри припомниха също, че при обмислянето на инвестиции трябва да се постави акцент върху високите постижения и качеството на научноизследователската дейност. Смята се, че осигуряването на взаимодействие между програмата „Хоризонт 2020“ и бъдещия Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), като и структурните фондове и финансирането на национално равнище, има основно значение. Освен това мнозинството министри подчертаха необходимостта от по-добро интегриране на частните дружества, по-конкретно МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, в процесите, свързани с научните изследвания и иновациите, на всички равнища с оглед да се гарантират инвестициите и трансферът на знания. Следва да се изтъкнат свързаните с това ползи като данъчни стимули, възможностите на цифровизацията, потенциалът на големите информационни масиви и повторното използване на данни, отворените иновации и наука, както и близките до пазара дейности.

По отношение на Плана за инвестиции за Европа няколко министри изразиха опасения относно трансфера на средства от програма „Хоризонт 2020“ към ЕФСИ и подчертаха, че критериите за подбор за ЕФСИ трябва да дават предимство на най-новаторските и конкурентоспособни проекти, като се отчита и социално-икономическото въздействие на проектите в дългосрочен план, че експертите трябва да притежават широки познания по тези въпроси и че трябва да има обратна информация за избраните проекти. Няколко министри подчертаха необходимостта да се гарантира достъпът на заинтересовани страни в областта на научните изследвания и иновациите, включително МСП, до финансиране чрез ЕФСИ.

Транспорт

На 13 март 2015 г. Съветът по транспорт проведе ориентационен дебат относно ролята и приноса на транспорта за отключване на пълния потенциал на ЕС за растеж във все по-конкурентната среда в световен мащаб.

Министрите отчетоха, че перспективното и предсказуемо развитие на инфраструктурата е от основно значение за повишаване на европейската конкурентоспособност и за изграждане на добре функциониращо единно транспортно пространство. Изграждането на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) има за цел укрепване на европейското териториално и социално сближаване, както и на вътрешния пазар. Що се отнася до регулаторната среда и нейното изпълнение, министрите изтъкнаха необходимостта да се прилагат принципите на интелигентното регулиране и условия на равнопоставеност. Министрите подчертаха, че една ефективна, добре функционираща и устойчива TEN-T играе ключова роля за конкурентоспособността на ЕС в света на глобализацията.

Министрите подчертаха, че е необходимо да се използват пълноценно възможностите, предоставени от иновациите в транспорта, които предлагат много възможности за европейската икономика не само в областта на инфраструктурата, но също и в секторите на производството на електрически и самоуправляващи се превозни средства и логистичните услуги. Необходимо е също така пълноценно да се използват полезните взаимодействия със секторите на енергетиката, особено в областта на алтернативните горива, телекомуникациите и цифровата икономика, по-специално за интелигентни транспортни системи и услуги.

Освен това беше отчетено, че изпълнението на най-важните липсващи трансгранични проекти, по-специално в областта на железопътния транспорт и вътрешните водни пътища, е ключово предизвикателство по отношение на развитието на TEN-T. Тези проекти често са свързани с високи разходи, социално-икономически ползи в дългосрочен план, следователно няма ясни стимули за частни партньори. Освен това техни основни бенефициери не са регионите, в които са изградени тези проекти, а държавите членки и ЕС като цяло.

Министрите отчетоха факта, че са необходими значителни инвестиции в транспортния сектор, за да може Европа да постигне целите си. Бюджетът на ЕС за периода 2014-2020 г. осигурява известна подкрепа под формата на безвъзмездни средства по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове и Механизма за свързване на Европа (MCE), в допълнение на подкрепата на държавите членки за TEN-T. Въпреки това, тези публични бюджети представляват само малка част от нуждите.

Предложеният Европейски фонд за стратегически инвестиции би могъл да предостави нови възможности за финансиране на стратегическите амбиции в областта на транспорта и да привлече допълнителни средства за проекти с реална европейска добавена стойност и по-висок рисков профил в сравнение с тези, които обикновено се финансират от публични и частни банки или частни партньори. Въпреки това трябва да се търсят повече нови механизми за финансиране също и в рамките на публично-частните партньорства.

Във връзка с ЕФСИ някои министри подчертаха, че откритостта и независимостта при подбора на проектите и солидните критерии биха били от съществено значение за гарантиране на доверието на държавите членки и успешното прилагане на Плана за инвестиции в полза на транспортните проекти.

Телекомуникации

На заседанието си от 27 ноември 2014 г. Съветът ТТЕ (телекомуникации) обсъди междинния преглед на стратегията „Европа 2020“ (док. 16175/14), като взе предвид публикуването на годишния обзор на растежа за 2015 г. (ГОР). В контекста на европейския семестър 2015 г. председателството прикани държавите членки да предоставят допълнителни отговори в писмен вид (док. 6407/15).

Държавите членки приветстват процеса по линия на годишния обзор на растежа и като цяло подкрепят продължаването на стратегията „Европа 2020“ и Програмата в областта на цифровите технологии за Европа като една от нейните водещи инициативи. С оглед на предстоящата стратегия на Комисията за цифровия единен пазар държавите членки призовават да се постави по-голям акцент върху действията, свързани с растежа и работните места, без да се изпуска от поглед конкурентоспособността.

Делегациите изразиха широката си подкрепа за укрепването на цифровите политики на европейско и национално равнище. В същото време от бъдещата стратегия се очаква да има по-цялостен и хоризонтален характер, насочен към цифровата трансформация на Европа, което би могло да възстанови водещите позиции на Съюза в цифровата икономика и в ключови технологични отрасли.

Макар и да признават, че по редица въпроси на политиката в областта на цифровите технологии е постигнат напредък, както неотдавна стана видно от таблицата с ключовите показатели за Програмата, делегациите посочват някои области, в които според тях би могло да се направи повече, било като част от текущите дейности по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, или чрез включването им като приоритетни области в Стратегията за цифровия единен пазар:

- подкрепя за законодателство, което насърчава цифровата трансформация на европейската бизнес среда по отношение на изграждането на цифрова и иновативна икономика. Принципът „цифровизиран по подразбиране“ следва да се признава и прилага като принцип на хоризонталната политика при изготвянето на оценки на въздействието на ново законодателство.
- осигуряване на достъп и свързаност и активизиране на разгръщането на високоскоростни широколентови мрежи, включително чрез Плана за инвестиции за Европа. В този контекст делегациите отбелязаха, че целите, заложи в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, не са достатъчни, за да осигурят завършването на цифровия единен пазар.
- допълнителни усилия за завършването на цифровия единен пазар, главно чрез улесняване и стимулиране на електронната търговия посредством премахване на ненужните ограничения и пречки пред трансграничната онлайн търговия и услуги и прекратяване на дискриминационни практики като географското блокиране. Конкретните действия, които трябва да се предприемат, включват преразглеждане на регулаторната рамка за електронните комуникации и аудио-визуалния пазар и актуализиране на рамката за авторското право;
- изграждане на доверие, увереност, сигурност, устойчивост и надеждност в областта на цифровите услуги, и по-специално по отношение на интернет като централен елемент за разширеното използване на цифрови услуги от потребителите, бизнеса и публичната администрация. Следва да бъде осъществен напредък в областта на защитата на личните данни, неприкосновеността на личния живот и сигурността на информацията;
- повече действия в подкрепа на стимулирането на научните изследвания и иновациите, компютърните услуги „в облак“ и големите информационни масиви. Необходимо е да се увеличат инвестициите в научни изследвания в областта на ИКТ и цифровите иновации чрез по-широко популяризиране на програмите за финансиране и новия План за инвестиции;
- за привличането на инвеститори в областта на цифровите технологии е нужна по-голяма регулаторна сигурност, инвестиране в инфраструктура, и по-специално широколентови мрежи и цифрови услуги, ефективно и последователно правоприлаганена европейско и национално равнище, както и премахване на ненужната регулаторна тежест;
- развитие на цифровите умения във връзка с недостига на умения, който съществува както сред потребителите, така и сред доставчиците, и с оглед привличане на младите хора към сектора на ИКТ;
- подпомагане на стартиращите предприятия/МСП, главно що се отнася до необходимостта от намаляване на административните пречки, но също във връзка с достъпа до рисков капитал;

- разрешаване на данъчните въпроси, свързани с изграждането на цифровия единен пазар;
- намаляване на цифровото разделение между държавите членки, както и в рамките на самите държави членки;
- насърчаване на по-цифров подход към публичните администрации и по-нататъшно развитие на електронното управление, електронните обществени поръчки и електронния достъп до обществени услуги, включително оперативно съвместими трансгранични услуги. Следва да се полагат усилия за прилагане на принципа на еднократно събиране на информация от гражданите;
- развитие на публично-частни партньорства за ускоряване на напредъка и подобряване на достъпа до финансиране.

Енергетика

На 9 декември 2014 г. Съветът ТТЕ (енергетика) прие заключенията относно завършването на вътрешния енергиен пазар (док. 16037/14), а на 5 март 2015 г. проведе ориентационен дебат относно енергийната инфраструктура, нейното развитие и приоритети.

Делегациите изтъкнаха, че е важно възможно най-бързо да бъде реализиран напълно функциониращ и свързан вътрешен енергиен пазар, за да се осигурят непрекъснати доставки на енергия в цяла Европа и да се увеличи междусистемната свързаност, което да сложи край на всякаква изолация на държави членки от европейските газо- и електропреносни мрежи в близко бъдеще. Свързването и синхронизирането на европейските енергийни мрежи е от първостепенно значение за обезпечаването на сигурна и устойчива енергия на достъпни цени. Това ще открие и повече възможности в Европейския съюз от гледна точка на инвестициите, растежа и заетостта. За изграждането на подходящи междусистемни връзки ще се наложи спешно мобилизиране на усилия на всички равнища, за да се постигне общата цел за напълно функциониращ и взаимнообвързан европейски вътрешен енергиен пазар.

В подкрепа на тази цел делегациите подчертаха, че проектите от общ интерес трябва да бъдат реализирани в спешен порядък с оглед на по-нататъшното укрепване на вътрешния енергиен пазар. Те посочиха още, че в целия Европейски съюз следва да се даде най-висок приоритет на навременното приемане и прилагане на мрежовите кодекси за електроенергия и газ. Наред с това беше подчертана и необходимостта от подобряване на структурата на пазара, по-специално в областта на електроенергията.

Интеграцията на регионалните пазари се разглежда като важен инструмент за постигане на крайната консолидация на единния пазар на енергия в Европейския съюз. В този контекст регионалното сътрудничество трябва допълнително да се активизира, за да бъдат отчетени по-широките приоритети на политиката, и чрез координираното изпълнение на проектите от общ интерес да се превърне във важен инструмент за постигането на установената от Европейския съвет цел за 10 % междусистемна електроенергийна свързаност на държавите членки.

Предвид значителните инвестиции, които ще са нужни до 2020 г. за изграждане на необходимата инфраструктура за адекватно свързване на всички държави — членки на ЕС, непрекъснатото подобряване на инвестиционния климат в сектора на енергетиката беше открито като елемент от критично значение. Делегациите изтъкнаха нуждата от повече икономически ефективни инвестиции в стратегическа и интелигентна инфраструктура. Те припомниха също неотложната необходимост от ефективно и последователно изпълнение и прилагане на Третия енергиен пакет от всички държави членки, за да се създаде рационален и съобразен с пазарните принципи инвестиционен климат в целия Европейски съюз въз основа на стабилна и предвидима европейска правна рамка.

Наред с регламента за трансевропейската енергийна мрежа (TEN-E), приет през 2013 г., и Механизма за свързване на Европа (MCE), които създават солиден европейски регулаторен инструмент, насочен към идентифициране на проектите от общ интерес и осигуряване на навременното им изпълнение, беше споменат и предложението от Комисията План за инвестиции за Европа, и по-специално създаването на Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), чиято цел е да подобри съществено достъпа до дългосрочно финансиране за инвестиционни проекти на ЕС. Този инструмент ще обхване проекти от общ интерес или други проекти за междусистемни връзки и ще ускори и допълни сегашната практика за подпомагане не само на проекти от общ интерес. ЕФСИ предлага нови възможности за търговско финансиране. Във връзка с това делегациите изтъкнаха, че от първостепенно значение е да се гарантира пълноценното използване на всички съществуващи и отпуснати от ЕС ресурси и допълнително да се усъвършенства законодателната рамка за инвестициите.

Околна среда

Въз основа на информационна бележка на председателството с два въпроса (док. 6143/15) Съветът по околна среда обмени виждания относно екологизирането на европейския семестър. Министрите потвърдиха отново, че политиката за околната среда, екологизирането на икономиката и на европейския семестър могат да допринесат съществено за по-общите цели на политиката, а именно насърчаването на растежа и създаването на работни места.

Министрите посочиха, че е настъпил моментът за напредък и максимално използване на взаимодействието между екологичните политики и политиките в други области посредством комбинация от инструменти и инициативи, като екологизирането на фискалните системи, по-целенасочените инвестиции, насърчаването на научноизследователската и развойна дейност и отчитането на специалните нужди на МСП.

Същевременно министрите отбелязаха недостатъчното признаване в годишния обзор на растежа за 2015 г. на ролята, която екологичните мерки, ефективността на ресурсите или зелената икономика играят както в по-широкия контекст на устойчивото развитие, така и като фактори за насърчаване на растежа, създаването на работни места и инвестициите.

Съветът прикани Комисията, при изготвянето на междинния преглед на стратегията „Европа 2020“, който се очаква до края на тази година, да вземе под внимание насоките и ясните послания в заключенията на Съвета от 28 октомври 2014 г., за да се гарантира присъствието на силно екологично измерение и пълно взаимодействие между екологичната и други политики.

Съветът приветства възможностите, които ще предостави предстоящото предложение на Комисията за цифров единен пазар, както и списъка на председателството с примери за евентуално взаимодействие с цел екологосъобразен растеж и създаване на работни места между целите на кръговата икономика и предстоящата стратегия за цифров единен пазар. Министрите наблегнаха по-специално на значението на някои области, а именно интелигентните градове (включително интелигентния транспорт и осветяване), управлението на отпадъците, пространственото планиране и достъпа до информация за околната среда и нейното популяризиране.

Накрая, министрите използваха възможността да изразят отново разочарованието си във връзка с оттеглянето от Комисията на пакета за отпадъците и да я приканят да представи без забавяне ново и по-амбициозно предложение за кръговата икономика, което да бъде с по-широк обхват и да не се ограничава до отпадъците.